

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN-2018-891

5.12.2018

Lloyds of London (Norske Sjø)

Lystbåt/fiskebåt

Synking – ytre fare? – plutselig?

Sikrede eide en 27 fots sjark som ble bygget i 1984. På vei til jobb mandag morgen oppdaget han at båten hadde sunket. Båten ble sist observert på lørdagen av en annen båteier. Takstmannen konkluderte med at synkingen skyldtes at vann over tid hadde tatt seg inn gjennom skroget, og at lensepumpen hadde sluttet å fungere. Sikrede var derimot uenig i dette, og anførte blant annet at synkingen skyldtes en plutselig vanninntrenging. Saken reiste spørsmål om skaden hadde oppstått plutselig og om den skyldtes en ytre fare. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 150 000

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på båt som sank i havn.

Sikrede har forsikring med følgende vilkår:

6.1 Forsikringsgiver svarer for

...

Alle ytre farer som fører til tilfeldig og plutselig fysisk tap av eller skade på båten, og det utstyr som er beskrevet i forsikringsbeviset.

...

6.2 Forsikringsgiver svarer ikke for

6.2.1 Tap, skade, ansvar eller omkostninger påført med vilje eller med sikredes tillatelse, eller som er forårsaket av sikredes handling eller unnlatelse eller

(i) skade som skyldes frost, nedbør, kontakt med is, båten er nediset eller innefrosset, temperaturforandringer, snøras fra tak, sammenfall av bygning hvor båten er lagret som følge av snøtyngde, unntatt tilfeller hvor bygningen er eiet av tredjemann.

(ii) Tap, skade eller utgifter forårsaket av vann, unntatt når dette er som en følge av en plutselig inntrenging i båten.

Sikrede oppdaget på vei til jobb mandag 26.2. at hans 27 fots sjark med byggeår 1984 var sunket. Sikrede tok umiddelbart kontakt med selskapet, men det tok ti dager før båten ble berget. Sikrede bisto under bergingen.

Selskapet rekvirerte takstmann som skulle på befaring 9.4. Dette ble endret til 11.4., og sikrede kunne da ikke være med på grunn av en utenlandsreise. Sikredes nabo O deltok derfor på befaringen. I takstrapporten datert 14.4 heter det under **Skadeårsak og omfang**:

...

Båten har sunket i fortøyningene. Alle bunnventiler og gjennomføringer ble fra innsiden kontrollert og funnet i orden. Det samme med gjennomføring for propellaksling og rorstamme. Den har ligget med en automatisk lensepumpe om bord som tømmer båten for vann ved eventuelle lekkasjer.

Etter at båten ble hevet fungerte ikke lensepumpen ifølge (O) og (S). Sistnevnte er den som hevet båten. Det er overveiende sannsynlig at den heller ikke har fungert før båten sank. Da hadde den mest sannsynlig greid å holde båten fri for vann. (O) fortalte også at den gamle pumpen hadde frosset, men at de fikk den i gang igjen etter opptining. Det er derfor sannsynlig at pumpen har frosset på nytt. At pumpen er defekt bekreftees også ved at forsikringstaker har kjøpt ny pumpe som nå er innstallert.

Det har vært temperaturer på mellom 5 - 10 kuldegrader i lengere tid før båten sank. Dette medfører også at treverket som ligger over vannflaten tørker ut og enkelte av suene over vannflaten kan begynne å åpne seg.

Det har ikke vært vesentlig med nedbør i perioden før båten sank, men det har kommet noe snø som har vært kald og tørr og har ikke har representert noe vekt av betydning. Man kan derfor fastslå at vannet har trengt inn gjennom skroget et eller annet sted.

Ved å studere skroget utvendig over vannlinjen ble det funnet et parti hvor nating mellom plankene under skandekkplanken mangler på v.s. jf. vedlagt foto. Åpningen var så stor at en linjal på 2 mm tykkelse kunne drives inn i sprekken. Avstanden fra vannflaten og opp til sprekken er 31 cm. Sprekken er 16 cm. lang. Videre er natingen flere steder svært dårlig da det er benyttet et ukjent materiale for å tette suene og bordskjøtene. Det skal helst benyttes hamp ved nating av kravellbygde båter som må drives passe hardt inn med et natejern og treklubbe.

Det er ikke å anbefale og bruke silikonbaserte/sicaflex tetteprodukter da treverket er et "levende" materiale som utvider seg og krymper alt etter fuktighet og temperatur. Dessuten vil ikke alltid vedheftet bli særlig godt. Vedlagt foto viser at tettemassen som er benyttet, har begynt å løsne.

De fleste suene og bordskjøtene har andre typer tettemasse enn hamp over vannlinjen. Hvordan den er tettet under vannlinjen er ukjent.

Ved besiktigelsen hadde eier montert en ny automatisk lensepumpe som startet med jevne mellomrom under besiktigelsen av båten. Det kom ikke vann ut av lenselangen hver gang den startet, men dette er en indikasjon på at det lekker vann inn i båten og at den er avhengig av regelmessig lensing for ikke å synke. Det ble spekulert i om det kunne være tilsig av vann etter synkningen som ble pumpet ut, men denne teorien ble frafalt da det er 8 dager mellom heving av båten og besiktigelsen den 11. april. Det er også å bemerke at luken til mottorrommet ikke var fastskrudd til dekket og den har ingen dreneringskant. Dette medfører at renner det vann inn på dekket, vil vannet uhindret renne ned i maskinrommet, jf. vedlagt foto.

### **Konklusjon**

Vannet har ikke kommet ovenfra, men har over tid tatt inn vann gjennom skroget under vannlinjen. Den automatiske lensepumpen har av en eller annen grunn sluttet å fungere og vannet har samlet seg i bunnen av båten. Når vannstanden har kommet opp til de bordene som har tørket og spesielt på de stedene hvor natingen mangler og er dårlig, har vannet begynt å renne inn gjennom skroget også over vannlinjen og synkeprosessen har eskallert betydelig. Så snart vannet fikk samme høyde som dekket renner vannet inn gjennom spylgattene eller lensepalter for dekket og ned i maskinrommet gjennom den utette luken.

Årsaken til synkningen er utett skrog og en defekt lensepumpe.

Båtens markedsverdi ble anslått til kr 100 000–150 000 og utbedringskostnaden til kr 157.000.

Selskapet avsto dekning ved brev 15.5. og la til grunn at synkingen skyldtes utett skrog og defekt lensepumpe. Selskapet skrev at dette ikke var en plutselig, ytre påvirkning, og at skaden derfor ikke var omfattet av avtalen.

**Sikrede** krever dekning for skaden og anfører at selskapets vurderinger er feil. Synkingen må ha skjedd som følge av en vanninntrenging som var større enn det lensepumpen klarte å ta unna, og dette skjedde plutselig.

Sikrede anfører at takstrapporten inneholder flere feil. Lensepumpen fungerte før båten sank, og den hadde ikke frosset. Dersom naboen har sagt dette, er det feil. Grunnen til at pumpen ikke fungerte etter hevingen, var at silhuset var blokkert av fremmedelementer. Da dette ble rensert fungerte pumpen igjen. Det er heller ikke riktig at natingen hadde mangler. Natingen var utført med hamp og fugemasse. Båten var nyoppusset og "strøken" i juli 2016, og det gir liten mening når selskapet fremstiller båten som ikke sjødyktig.

Sikrede har også anført at han hadde daglig oppsyn med båten i ukedagene, blant annet ettersom han kjørte forbi havna på vei til og fra jobb. Båten var den største i havna og lett synlig. Han observerte den på vei hjem fra jobb på fredagen, og en annen båteier observerte båten på lørdag. Det kom ingen melding om at båten var sunket i løpet av søndagen. Båten må derfor ha sunket i løpet av natt til mandag.

**Selskapet** har anført at skadeårsaken mest sannsynlig er utett skrog og defekt lensepumpe. Dette er ikke en ytre, plutselig påvirkning, og skaden er derfor ikke omfattet av forsikringsavtalen. Subsidiært har selskapet anført at skaden er unntatt dekning fordi den ikke har oppstått plutselig. Atter subsidiært har selskapet anført at det kan avkorte en eventuell erstatning som følge av brudd på sikkerhetsforskriftene for sjødyktighet og tilsyn.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på båt.

Sikredes forsikring omfatter:

Alle ytre farer som fører til tilfeldig og plutselig fysisk tap av eller skade på båten, og det utstyr som er beskrevet i forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter også "Tap, skade eller utgifter forårsaket av vann" såfremt "dette er som en følge av en plutselig inntrenging i båten".

Forutsetningen for dekning er etter dette at det må foreligge en "plutselig" skade på båten eller "plutselig inntrenging" av vann i båten. Formuleringen "plutselig" betyr at skaden må ha oppstått raskt i motsetning til skader som utvikler seg over tid. Ifølge nemndspraksis må skader som utvikler seg gjennom én dag regnes som "plutselig", men ikke skader som har utviklet seg over lengre tid, jf. bl.a. FinKN-2011-434 og FinKN-2017-375.

Takstrapporten har følgende konklusjon om skaden:

#### **Konklusjon**

Vannet har ikke kommet ovenfra, men har over tid tatt inn vann gjennom skroget under vannlinjen. Den automatiske lensepumpen har av en eller annen grunn sluttet å fungere og vannet har samlet seg i bunnen av båten. Når vannstanden har kommet opp til de bordene som har tørket og spesielt på de stedene hvor natingen mangler og er dårlig, har vannet begynt å renne inn gjennom skroget også over vannlinjen og synkeprosessen har eskallert betydelig. Så snart vannet fikk samme høyde som dekket renner vannet inn gjennom spylgattene eller lensepalter for dekket og ned i maskinrommet gjennom den utette luken.

Årsaken til synkningen er utett skrog og en defekt lensepumpe.

Ut fra dette sank båten fordi vann "over tid" har kommet inn i båten gjennom skroget under vannlinjen. Det er derfor ikke dokumentert at skaden eller vanninntrengingen inntraff "plutselig". At båten ble observert lørdag og var sunket mandag, utelukker ikke at vanninntrengingen kan ha pågått over lengre tid.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).*